



BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN

Riktlinjer för skolskjuts

Fastställd av barn- och ungdomsnämnden 2024-09-03 § 59

Avdelning med ansvar för revidering: Avdelning för ekonomi och administration/barn- och ungdomsförvaltningen

Innehåll

Inledning	1
1. Rätt till skolskjuts	2
2. Bedömningsgrunder	2
Utgångspunkter vid bedömning	2
2.2 Skolskjuts inom kommunen	3
2.2.1 Närområdesskola	3
2.2.2 Kommunal skola	3
Trafikförhållanden	4
Elevs funktionsnedsättning	4
2.2.3 Fristående skola	4
2.2.4 Fritidshem och korttidshem	4
2.2.5 Växelvist boende	5
2.2.6 Skolskjuts för elev som flyttar	5
2.3 Skolskjuts utanför kommunen	5
3. Formerna för skolskjuts	5
3.1 SL-kort som huvudregel	5
3.2 Särskild anordnad skolskjuts	5
3.2.1 Skolbuss	6
3.2.2 Självskjuts	6
3.2.3 Taxi	6
3.2.4 Missad skolskjuts	7
3.2.5 Tillfällig skolskjuts	7
4. Skolskjutstider och väntetider	7
5. Tillsyn	7
5.1 Ansvarsfördelning	7
6. Ansökan	8
6.1 Beslut	8

Inledning

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman har under vissa förutsättningar rätt till kostnadsfri skolskjuts. Rätten till skolskjuts regleras i skollagen (2010:800).

Syftet med riktlinjerna är att skapa förutsättningar för en rättssäker och likvärdig bedömning inför beslut om skolskjuts gällande elever som är folkbokförda i Vallentuna kommun. Beslut om skolskjuts fattas efter en individuell bedömning, vilket möjliggör bedömningar utifrån elevens bästa inom ramen för skollagen.

Dessa riktlinjer kompletteras med barn- och ungdomsförvaltningens rutiner för hantering av ansökningar om skolskjuts samt av systemstöd.

1. Rätt till skolskjuts

Enligt skollagen (2010:800) har elever i förskoleklass, grundskola (årskurs 1-9), anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman under vissa förutsättningar rätt till kostnadsfri skolskjuts. Det är Vallentuna kommun som beslutar om skolskjuts för elever folkbokförda i kommunen. Enligt skollagen gäller bara skolskjuts till och från skolan. Kommunen har därför ingen skyldighet att bevilja skolskjuts till elever som går på fritids.

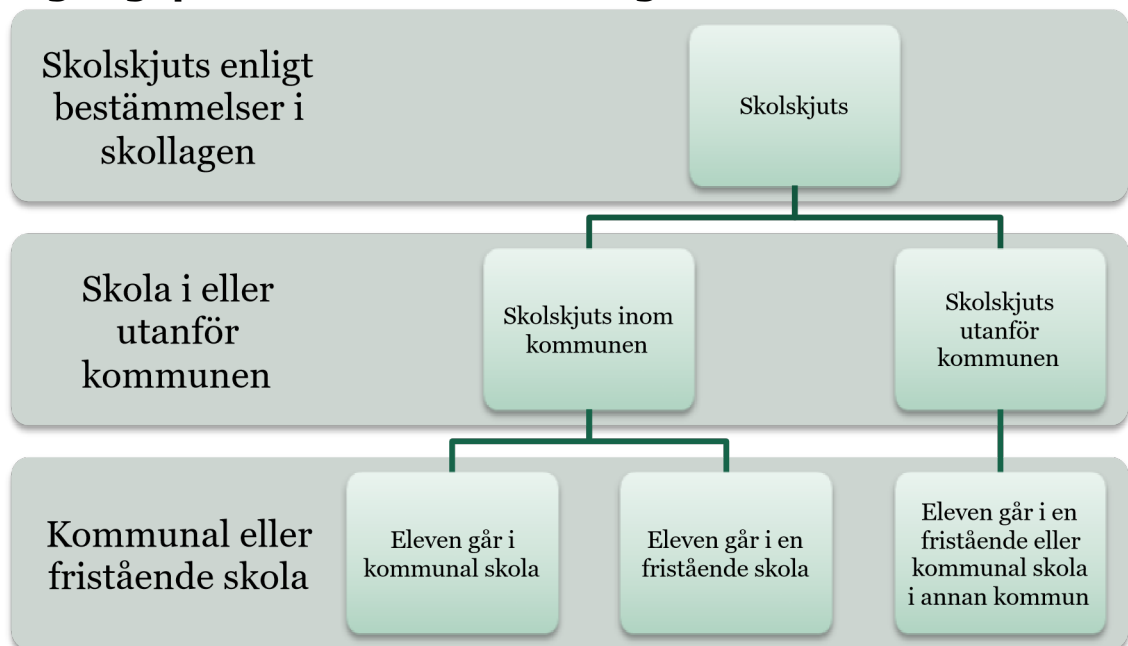
Under skollov och andra dagar då skolan inte har någon skolpliktig verksamhet, anordnas inte skolskjuts.

Skolskjuts kan efter en individuell bedömning beviljas från en plats i anslutning till elevens hem till närområdesskolan, och tillbaka.

2. Bedömningsgrunder

Bedömning av rätt till skolskjuts avser elever som är folkbokförda i Vallentuna kommun och den individuella bedömningen utgår från om eleven går på en kommunal eller fristående skola *inom* kommunen eller en kommunal eller fristående skola *utanför* kommunen. Nedan redogörs för de olika förutsättningarna utifrån vad som gäller enligt skollagen.¹

Utgångspunkter vid bedömning



¹ 9 kap. 15 b och 21 a §§, 10 kap. 32 och 40 §§ och 11 kap. 31 och 39 §§ skollagen (2010:800)

2.2 Skolskjuts inom kommunen

2.2.1 Närområdesskola

När kommunen fattar beslut om skolskjuts baseras det på avståndet mellan hemmet och den kommunala skola som ligger närmast elevens folkbokföringsadress. Denna skola är närområdesskolan. Om eleven bor nära en kommunal skola som ligger inom de i avsnitt 2.2.2. angivna avstånden, har eleven inte rätt till skolskjuts även om eleven väljer en annan skola som ligger längre bort.

2.2.2 Kommunal skola

En elev som går i närområdesskolan, eller annan kommunal skola inom kommunen har rätt till skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till något av följande:

- färdvägens längd,
- trafikförhållanden,
- elevens funktionsnedsättning eller
- annan särskild omständighet.

En elev som går i en annan kommunal skola inom kommunen än närområdesskolan, kan endast beviljas skolskjuts om eleven skulle haft rätt till skolskjuts till sin närområdesskola.

Bedömningsgrunder	Förklaring
Färdvägens längd	<p>För att kunna få skolskjuts med hänvisning till färdvägens längd gäller som huvudregel att gång- eller cykelavstånd mellan hemmet och skolan ska vara minst:</p> <ul style="list-style-type: none">• 3 km för elever i åk F-6• 5 km för elever i åk 7-9 <p>Det innebär också att gångavståndet till busshållplats/upsamlingsplats kan uppgå till de ovan angivna avstånden. Med hänsyn till barnets ålder, utveckling och trafikmognad kan vårdnadshavare behöva följa sitt barn till busshållplats, skolbusshållplats eller skola.</p>
Trafikförhållanden	<p>Eleverna ska kunna ta sig till skolan på ett trafiksäkert sätt. Utredning och bedömning av ansökan görs av barn- och ungdomsförvaltningen där hänsyn ska tas till:</p> <ul style="list-style-type: none">• vägens utformning• siktförhållanden• övrig trafik• elevens ålder

<p>Elevers funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet</p>	<p>Vid en individuell bedömning ska följande beaktas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elevens förmåga att ta sig till och från skolan • elevens varaktiga funktionsnedsättning • om behovet kan styrkas genom intyg från exempelvis läkare, psykolog eller skolan (bifogas ansökan) • elevens ålder och utveckling <p>Utredning och bedömning görs av barn- och ungdomsförvaltningen och sker årligen.</p>
--	---

Trafikförhållanden

Om färdvägen till skolan anses vara riskfylld kan skolskjuts beviljas hela vägen, eller en del av vägen till skolan. Bedömningen om en skolväg är riskfylld görs av en trafikplanerare eller annan person som yrkesmässigt kan bedöma färdvägen.

Elevers funktionsnedsättning

Vid funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet ska en bedömning göras i varje enskilt fall. Vid bedömningen tas det hänsyn till elevens förmåga att ta sig till och från skolan. Vårdnadshavarna ansvarar för att, vid ansökan, lämna relevant underlag för bedömningen. Om en ansökan anses bristfällig eller behöver kompletteras, kommer handläggaren för ärendet att efterfråga underlag som ska styrka behovet av skolskjuts.

Uteblir efterfrågat underlag kommer kommunen att besluta ärendet på den dokumentation som finns tillgänglig.

2.2.3 Fristående skola

Enligt huvudregeln i skollagen har elever som går i fristående skola inom kommunen inte rätt till skolskjuts. Om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen ska skolskjuts anordnas även för dessa elever.²

I Vallentuna kommun innebär det att en elev som med hänsyn till bedömningsgrunderna i punkten 2.2.2 har rätt till skolskjuts till sin närområdesskola och där avståndskravet till den valda skolan också är uppfyllt, beviljas SL-kort. Om det inte innebär en merkostnad för kommunen kan eleven också ha möjlighet att beviljas annan skolskjutsform efter en individuell bedömning. Med merkostnad för kommunen menas exempelvis åtgärder som att sätta in ytterligare en skolbuss, ändra på skolbussens rutt, sätta in en taxi eller ersätta självskjuts.

För dessa elever gäller även vad som i övrigt framgår i dessa riktlinjer.

2.2.4 Fritidshem och korttidshem

Fritidshem är inte skolpliktig verksamhet och omfattas därför inte av kostnadsfri skolskjuts. I undantagsfall, efter en individuell bedömning, kan resor mellan fritidshem och hemmet i anslutning till skoldagen beviljas. Vid bedömningen beaktas elevens behov av omfattande stöd efter skoltid samt elevens förmåga att resa på egen hand.

² 9 kap. 21 a §, 10 kap. 40 § och 11 kap. 39 § skollagen (2010:800)

För elever med plats på korttidshem, jämställs detta med hemmet om korttidshemmet ligger i Vallentuna kommun.

2.2.5 Växelvist boende

Med växelvist boende avses att en elev bor lika mycket hos båda vårdnadshavarna. Om vårdnadshavarna i sin ansökan om skolskjuts har angivit att en elev har växelvist boende prövar Vallentuna kommun rätten till skolskjuts till båda adresserna. Bedömning sker utifrån bedömningsgrunderna i punkten 2.2.2.

Särskild anordnad skolskjuts med taxi, skolbuss eller självskjuts beviljas inte utanför kommunen.

SL-kort kan beviljas för elever som bor växelvist utanför kommunen inom Stockholms län.

2.2.6 Skolskjuts för elev som flyttar

En elevs rätt till skolskjuts kan påverkas om en elev flyttar till en ny adress under pågående läsår. Om en elev flyttar närmare skolan och inte längre uppfyller kriterierna i 2.2.2, eller flyttar till en annan kommun, så upphör rätten till skolskjuts.

2.3 Skolskjuts utanför kommunen

En elev som går i skola utanför kommunen har som huvudregel inte rätt till kostnadsfri skolskjuts. Det gäller både om eleven går i en fristående skola eller en kommunal skola. Det är endast om det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen som skolskjuts ska anordnas även för dessa elever.³

I Vallentuna kommun har en elev som går i en *kommunal skola* utanför kommunen rätt till skolskjuts med SL-kort om:

1. eleven enligt bedömningen i 2.2.1 skulle ha rätt till skolskjuts till närområdesskolan, och
2. avståndskravet mellan elevens bostad och den valda skolan är uppfyllt.

3. Formerna för skolskjuts

Formerna för skolskjuts är lika för alla elever som är berättigade till skolskjuts enligt dessa riktlinjer. Här följer beskrivningar av de olika formerna för skolskjuts som finns i Vallentuna kommun.

3.1 SL-kort som huvudregel

Som huvudregel innebär skolskjuts att eleven erhåller ett SL-kort. Vid inställda avgångar till exempel på grund av väderlek ansvarar vårdnadshavaren för att lämna eller hämta eleven. Ersättningskjuts anordnas inte av kommunen.

Förstört, borttappat eller stulet SL-kort, eller värdekod, ersätts inte av Vallentuna kommun utan av SL:s förlustgaranti. Vårdnadshavare eller elev måste själv registrera kortet på SL:s hemsida för att få tillgång till förlustgarantin. SL beslutar om villkoren för förlustgaranti.

3.2 Särskild anordnad skolskjuts

Med särskild anordnad skolskjuts avses skolskjuts med skolbuss, självskjuts och i undantagsfall taxi. För att skolskjutsfordon ska trafikera enskild väg krävs att vägen är i åkbart skick, exempelvis plogad, sandad och röjd från nedhängande kvistar och grenar. Är inte vägen i åkbart skick kan upphämningsplatsen flyttas till närmsta anslutande väg.

³ 9 kap. 15 b § st. 2, 10 kap. 32 § st. 2 och 11 kap. 31 § st. 2 skollagen (2010:800)

Om avståndet mellan hemmet och närmaste hållplats eller uppsamlingsställe överstiger de i avsnitt 2.2.2 angivna kilometeravstånd, kan en elev beviljas särskild anordnad skolskjuts. Avståndskravet måste vara uppfyllt i förhållande till närområdesskolan – oavsett val av annan skola (kommunal eller fristående) inom kommunen.

För särskild anordnad skolskjuts med skolbuss, självskjuts eller taxi medges två dagliga resor, dessa är mellan hemmet och skola och skola och hemmet.

Bedömer chauffören att skolskjutstransporten inte kan utföras på ett säkert sätt, till exempel på grund av väderlek, ställs transporten in. Ersättningsskjuts anordnas inte och vårdnadshavaren ansvarar för att lämna eller hämta eleven.

3.2.1 Skolbuss

Det finns inte något generellt hinder mot att elever hänvisas till hållplats eller uppsamlingsplats i hemmets respektive skolans närhet. Det innebär att eleven förväntas kunna ta sig till hållplats eller uppsamlingsplats som ligger inom ramen för de angivna kilometeravstånden i avsnitt 2.2.2. Bedömer chauffören att skolskjutstransporten inte kan utföras på ett säkert sätt, till exempel på grund av väderlek, ställs transporten in. Vid akut sjukdom under skoldagen ansvarar vårdnadshavaren för att hämta eleven.

3.2.2 Självskjuts

Självskjuts innebär att elevens vårdnadshavare, mot ersättning från Vallentuna kommun, tar över hela ansvaret för elevens skolskjuts mellan elevens bostad och elevens skola. Självskjuts beviljas i regel endast för elever som har fått ett beslut om att eleven är berättigad till särskilt anordnad skolskjuts med taxi. Självskjuts är en överenskommelse mellan elevens vårdnadshavare och Vallentuna kommun, med en uppsägningstid på tio dagar.

Självskjuts kan bli aktuellt under följande förutsättningar:

- att en individuell bedömning görs och eleven beviljas särskild anordnad skolskjuts, och
- elevens vårdnadshavare har ansökt om självskjuts, eller
- om barn- och ungdomsförvaltningen erbjuder självskjuts som ett alternativ efter en bedömning att självskjuts i det enskilda fallet utgör en, för kommunen, organisatoriskt och ekonomiskt fördelaktig lösning i situationer där någon annan form av skolskjuts inte är möjlig eller lämplig utifrån elevens ålder, kommunikationer eller andra skäl.

Självskjutsen ska inte innebära fördyrade kostnader för kommunen i förhållande till en annan form av skolskjuts. Barn- och ungdomsförvaltningen omprövar möjligheten till självskjuts en gång per år.

Ersättning vid självskjuts

Ersättning för självskjuts motsvarar Skatteverkets normer för skattefri ersättning för tjänsteresor med egen bil. Ersättning utgår, efter redovisning, för aktuell sträcka mellan elevens bostad och elevens skola, maximalt två resor per dag. Ersättning utgår per resa oavsett antal elever som reser i fordonet.

För beviljande av ersättning för självskjuts ska elevens vårdnadshavare inkomma med underlag som uppvisar elevens namn, datum, körjournal samt uppgifter om mottagarkonto. Mer information finns på vallentuna.se

3.2.3 Taxi

Skolskjuts med taxi ska beviljas endast i undantagsfall och efter en individuell bedömning enligt avsnitt 2.2.2. Färdväg, tid samt plats för på- avstigning för särskild anordnad skolskjuts planeras

utifrån skoldagar och schema för aktuella skolor där skolskjuts med taxi beviljats och kan inte ändras av enskild vårdnadshavare. Som regel sker samåkning. Ensamåkning kan endast beviljas i undantagsfall där alla andra möjligheter är uttömda. Om lektion ställs in ändras inte tiden för skolskjutsen. Eleven får då vänta i skolans lokaler. Vid akut sjukdom under skoldagen ansvarar vårdnadshavaren för att hämta eleven och avboka taxin.

Skolskjuts med taxi ska avbokas senast en timme före bokad avresa. Om taxin inte avbokas räknas denna som missad skolskjuts. Chauffören väntar på eleven i fem minuter efter avtalad tid.

3.2.4 Missad skolskjuts

Om en elev missar skolskjutsen är det vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till skolan. Om en elev på grund av undervisningen missar skolskjutsen är det skolans skyldighet att ordna och betala hemtransport för eleven. Extra skolskjuts kan inte beställas.

Om en elev missar bokad skolskjuts vid fler än fem tillfällen per termin, blir vårdnadshavare ersättningsskyldig motsvarande den kostnad som kommunen har betalat för de missade tillfällena.

3.2.5 Tillfällig skolskjuts

Vid ett olycksfall kan en elev ha rätt till tillfällig skolskjuts. Vårdnadshavare behöver kontakta kommunens försäkringsbolag för att se vad som gäller. På www.vallentuna.se finns mer information.

4. Skolskjutstider och väntetider

Skolskjuts ska i möjligaste mån organiseras på ett sådant sätt att det följer elevernas skolscheman. Väntetider och bussbyten, före och efter skolan, kan dock vara nödvändiga på grund av samordning av elever med olika skoltider. Skolskjuts med skolbuss och taxi anpassas inte efter en enskild elevs skoltider och skolskjuts sker så långt det är möjligt i form av samåkning. Skolskjutsen följer beslutad färdväg, gör inga extra stopp på vägen och får inte användas för resa till fritidsaktivitet, läkare, tandläkare eller liknande.

Eleven ska vid behov alltid kunna vända sig till vuxen på skolan och ha möjlighet att vänta inomhus vid dåligt väder.

5. Tillsyn

Resor till och från skolan jämförs inte med den tid eleven är i skolan. Det innebär att skolans huvudman i regel inte har tillsynsansvaret för eleven under resan, men när eleven väl kommit till skolan. Innan dess har elevens vårdnadshavare tillsynsansvar. Skolan har också ansvar för att ta reda på om eleven är med på skolskjutsen och även om skolan inte har tillsynsansvar under resan måste skolan agera om någon exempelvis utsätts för kränkande behandling i samband med skolskjutsen. Under väntan på skolskjuts vid skolan, både före och efter skoltid, ska tillsyn ordnas av skolan för elever till och med årskurs 3.

5.1 Ansvarsfördelning

Vårdnadshavare, skolskjutsentreprenörer och skolpersonal har ett gemensamt ansvar för att ge eleverna förståelse för de regler som gäller för skolskjutsarna. Särskilt viktigt är att ge eleverna förståelse för säkerheten. Med hänsyn till barnets ålder, utveckling och trafikmognad kan vårdnadshavare behöva följa sitt barn till busshållplats, uppsamlingsplats eller skola.

Elevens vårdnadshavare ansvarar för att eleven kommer till skolan och fullgör sin skolplikt, oavsett om eleven har beviljats skolskjuts eller inte.

6. Ansökan

Ansökan om skolskjuts sker via Vallentuna kommuns e-tjänst på vallentuna.se.

En ny ansökan ska göras:

- inför varje nytt läsår och
- när förutsättningarna förändras, exempelvis om eleven flyttar eller byter skola.

För att få ett beslut om skolskjuts till läsårets start i augusti, ska ansökan vara barn- och ungdomsförvaltningen tillhanda senast den 15 maj. Vårdnadshavarna ansvarar för att de uppgifter som lämnas i ansökan är korrekta. Om förutsättningarna ändras under terminen som påverkar rätten till skolskjuts ska vårdnadshavarna göra en ny ansökan.

6.1 Beslut

Efter en individuell bedömning av uppgifter i inkommen ansökan fattar Vallentuna kommun beslut om att bevilja eller avslå ansökan om skolskjuts.

Varje enskilt beslut publiceras i vårdnadshavarportalen.

Beslut om skolskjuts kan överklagas till förvaltningsrätten i Stockholms län. Information om hur överklagan går till finns bifogat varje enskilt beslut.

Vallentuna kommun förbehåller sig rätten att enligt 37 § 1 p. förvaltningslagen (2017:900) under läsårets gång ändra skolskjutsbeslut om förutsättningarna förändrats för eleven eller om det organisatoriskt går att genomföra skolskjutsen på ett fördelaktigare sätt för kommunen.